

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ IR EUROPOS SĄJUNGOS GRUPĖ
PAŽYMA**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSULINIO STATUTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
ASMENS TAPATYBĖS KORTELĖS IR PASO ĮSTATYMO PAKEITIMŲ (susijęs su pasirengimu
galimam Jungtinės Karalystės išstojimui iš ES be susitarimo)
(TAP-19-313, TAIS NR. 19-2250)**

2019-03-05 Nr. NV-605

Vilnius

1. Projektų rengėjas. Užsienio reikalų ministerija.

2. Projektų tikslas. Nustatyti teisinį reguliavimą, kuris leistų Lietuvos Respublikos piliečiams, gyvenantiems užsienyje (ypač Jungtinėje Karalystėje po „Brexitą“), gauti efektyvias ir savalaikes konsulinės paslaugas, susijusias su asmens dokumentų išdavimu ar keitimu.

3. Dabartinė situacija. Artėjant Jungtinės Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos („Brexitas“) datai, išaugo Lietuvos piliečių, kurie kreipiasi į ambasadą Londone dėl asmens tapatybės dokumentų keitimo, skaičius. Užsienio reikalų ministerijos duomenimis, ambasada Londone šiuo metu pajėgi išduoti apie 14 tūkst. asmens tapatybės dokumentų per metus, tačiau asmens tapatybės dokumentų išdavimo poreikis Jungtinėje Karalystėje siekia apie 20 – 23 tūkst. per metus. Po „Brexitą“ šis poreikis gali dar padidėti.

- Šiuo metu Konsulinio statuto 2 straipsnio 1 dalyje apibrėžta konsulinio pareigūno sąvoka yra pernelyg susiaurinta ir riboja galimybes Užsienio reikalų ministerijos diplomatams veikti kaip konsuliniais pareigūnais Užsienio reikalų ministerijos organizuojamose išvažiuojamosiose konsulinėse misijose.
- Galiojantis Konsulinis statutas nesuteikia konsulinėms įstaigoms galimybių bendradarbiauti su išorės paslaugų teikėjais įgyvendinant konsulinėms įstaigoms pavestas užduotis, nustatytas Konsulinio statuto III skyriaus antrajame skirsnyje. Tuo tarpu vizų išdavimo srityje bendradarbiavimas su išorės paslaugų teikėjais jau yra reglamentuotas 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 810/2009, nustatančio Bendrijos vizų kodeksą (Vizų kodeksą), nuostatomis ir įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 21 straipsnio nuostatose.
- Galiojančio Konsulinio statuto 25 straipsnio 2 dalyje yra įtvirtinta, kad tik konsulinis pareigūnas gali priimti Lietuvos Respublikos piliečių prašymus ir kitus reikalingus dokumentus dėl paso ar asmens tapatybės kortelės išdavimo ar keitimo. Ši nuostata riboja galimybes didinti konsulinių įstaigų pajėgumus priimant piliečių prašymus, nes nenumato galimybės dalį šių funkcijų įgalioti atlikti kitus Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos darbuotojus.
- Jei prašyme išduoti (pakeisti) pasą ar asmens tapatybės kortelę nurodyti piliečio duomenys nesutampa su duomenimis, esančiais Lietuvos Respublikos gyventojų registro duomenų bazėje, ar yra abejonių dėl piliečio duomenų ar tapatybės, konsuliniai pareigūnai turi perduoti piliečių prašymus teritorinei policijos įstaigai (po 2019 m. liepos 1 d. – Migracijos departamentui) diplomatinio pašto, tai sukuria papildomą administracinę našą ir reikalauja daug daugiau laiko sąnaudų.

4. Projektų esmė. Projektai parengti vykdant LRV 2019 m. vasario 13 d. pasitarimo protokolo Nr. 7 3 klausimo 4.1 punktą, pagal kurį ministerijoms pavesta ne vėliau kaip 2019 m. kovo 1 d. pateikti Vyriausybei į Teisėkūros priemonių, kurių reikia pasirengti galimam Jungtinės Karalystės išstojimui iš Europos Sąjungos be susitarimo, sąvadą įrašytų įstatymų ir Vyriausybės nutarimų projektus.

- Siekiant sustiprinti užsienyje veikiančių Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybių ir konsulinių įstaigų pajėgumus siūloma patikslinti konsulinio pareigūno sąvoką ir kartu Konsuliniame statute apibrėžti išvažiuojamąsias konsulinės misijas. Tai sudarytų galimybes, staiga išaugus konsulinių paslaugų poreikiui ar esant krizinei situacijai, ypač tose teritorijose, kuriose nėra konsulinių įstaigų, siųsti diplomatus iš Užsienio reikalų ministerijos.
- Taip pat siekiama nustatyti, kad konsulinės įstaigos, siekdamos įgyvendinti joms pavestas užduotis ir atlikdamos Konsulinio statuto III skyriaus antrajame skirsnyje nustatytas konsulinės funkcijas,

Vyriausybės nustatytais atvejais ir sąlygomis galėtų bendradarbiauti su išorės paslaugų teikėjais. Išorės paslaugų teikėjai galėtų atlikti su dokumentų priėmimu susijusias funkcijas, išskyrus biometrinių identifikatorių nuėmimą. Šią funkciją ir toliau atliktų išorės paslaugų teikėjo patalpose dirbantys diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos įgalioti darbuotojai.

- Konsuliniame statute siūloma aiškiai atskirti prašymų dėl paso ar asmens tapatybės kortelės priėmimo ir paso ar asmens tapatybės kortelės išdavimo funkcijas. Siūloma nustatyti, kad dokumentus gali priimti ne tik konsulinis pareigūnas, bet ir konsulinės įstaigos ar diplomatinės atstovybės įgaliotas darbuotojas. Tai leistų, kad techninę ir administracinę konsulinių funkcijų dalį galėtų atlikti ne tik konsuliniai pareigūnai, bet ir kiti diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos įgalioti darbuotojai. Sprendimą dėl dokumento išdavimo ir toliau priimtų konsulinis pareigūnas.
- Taip pat siūloma nustatyti, kad jei prašyme išduoti (pakeisti) pasą ar asmens tapatybės kortelę nurodyti piliečio duomenys nesutampa su duomenimis, esančiais Lietuvos Respublikos gyventojų registro duomenų bazėje, ar yra abejonių dėl piliečio duomenų ar tapatybės, konsuliniai pareigūnai neperduotų piliečių prašymų teritorinei policijos įstaigai (po 2019 m. liepos 1 d. – Migracijos departamentui), o patys priimtų sprendimą po konsultacijos su teritorine policijos įstaiga (po 2019 m. liepos 1 d. – su Migracijos departamentu). Taip pat siūloma nustatyti, kad užsienio valstybėje gyvenančiam piliečiui jo pageidavimu ir lėšomis Lietuvos Respublikos konsulinė įstaiga naują asmens tapatybės kortelę ar naują pasą gali išsiųsti konsulinės įstaigos pasirinktu saugiu būdu, nebūtinai registruotą pašto siunta.

5. Derinimas. Projektai darbo tvarka suderinti su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Migracijos departamentu prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir Europos teisės departamentu prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos.

6. Atitiktis Vyriausybės programai. Projektai tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

7. Dalykinio vertinimo išvada. Siūloma projektus svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje. Projektai bus patikslinti pagal Teisės grupės pastabas ir pasiūlymus, pateiktus 2019 m. kovo 5 d. išvadoje.

Tarptautinių santykių ir ES grupės vyresnysis patarėjas
Griekienis, tel. null, el. p.

Andrius Griekienis

Andrius